

Kaitse end ja aita teist (KEAT) 60 min koolitus

- **Loomisaasta:** 2023, Eesti
- **Sihtgrupp:** varane murdeiga (11-15 a)
- **Elluviimise keskkond:** haridusasutus
- **Elluviijad:** väljaõppe läbinud päästetöötajad, keda toetab vajaduse korral komandopealik. Koolituse ettevalmistamist toetavad päästeameti piirkondlikud ennetuspartnerid ning koolitusprotsessi nõunik.
- **Ennetustegevus sisaldab:** Väljaõpet päästjatele, juhendmaterjale, õppekeskkonda Moodles, koolitusi 7.klasside õpilastele, praktilisi harjutusi, tagasiside kogumist, päästekomandode ruume ning vahendeid.
- **Ennetustasand:** universaalne ennetus
- **Märksõnad:** riskikäitumise ennetus

- **Eesmärk:** vähendada laste riskikäitumist ja suurendada nende valmisolekut tegutseda ohuolukordades teadlikult ja turvaliselt, kujundades neist hoolivad ja ennetusvõimelised ühiskonnaliikmed
- **Läbis Ennetuse teadusnõukogu hindamise:**
2025

Ennetustegevuse veebileht:

[KEAT 60](#)

Ettepanekud uurimiseks:

- ● **Sõnastada selgelt programmi eesmärgid ja soovitud muutusning luua programmiteooria,** mis seob tegevused, mõjutatavad tegurid ja tulemused.
- ● Määratleda, kas KEATi koolitus on **iseseisev sekkumine või osa laiemast programmiraamistikust** (nt tule- ja veeohutus eelkoolist põhikooli lõpuni).
- ● Täpsustada, **millist muutust soovitakse saada 7. klassi õpilaste seas.**
- ● **Töötada välja mõju hindamise raamistik,** mille raames **mõõdetakse teadmistele lisaks ka muutusi hoiakutes ja oskustes.** Mõju hindamisel peab olema võimalik **eristada KEATi mõju muude tegevuste mõjust.** Hindamine peab sisaldama eel- ja järelmõõtmist, võrdlusrühma ja kasutama usaldusväärseid meetodeid
- ● **Tulemusnäitajate** määratlemiseks ja hindamiseks **kaasata eksperdid, sh teadlased. Lähtuda teaduskirjandusest,** mis **rõhutab oskuste korduva praktika** ja kaitsetegurite tugevdamise olulisust.
- ● Analüüsida, **kas laste ohuteadlikkuse uuring sobib KEAT koolituse mõõdikuks.** Võib kaaluda **uuringusse õpilaste kaasamist kuni 14-15. eluaastani,** et tagada sihtrühmale sobivad mõõdikud.
- ● **Koguda eraldi õpetajate ja õpilaste tagasisidet,** et saada selgem ülevaade sihtrühma kogemustest ja hinnangutest.
- ● Kujundada **programmi eetilise raamistik,** sh mõelda läbi riskide hindamine, maandamine ning õpilaste õiguste austamine. Lähtuda traumateadliku lähenemise põhimõtetest.
- ● Mõelda läbi tegevuse **võimalik soovimatu mõju nagu ärevuse tõus, eakohatu vastutuse andmine, segaste sõnumite levik,** ja luua juhised nende ennetamiseks. Võimaluse korral konsulteerida tumeloogika läbimõttlemisel psühholoogidega.
 - ● **Oluline on hoida fookus tegevustel, mis on eakohased ning mille üle neil on kontroll,** nt vältides sõnumeid, mis asetavad lastele vastutuse koduse turvavarustuse või vanemate otsuste eest.
 - ● **Koolitusel antavad juhised peavad olema lihtsad, arusaadavad ja järjepidevad, et vältida segadust ohuolukorras** (nt kas tulekahju korral esmalt kustutada või eemalduda).

- **Kaasata sidusrühmi** (õpetajaid, lapsevanemaid, kohalikke omavalitsusi) **programmi arendusse ja hindamisse**, et tagada parem sobivus sihtrühma vajadustega. Samuti kaasata õpetajad koostööpartneriteks.
- ● Läbi mõelda kvaliteetseks **rakendamiseks vajalikud ressursid** (programmivajaduste analüüs, programmiteooria arendus, andmete kogumise ja analüüsi meetodid).
- ● Luua programmi elluviimiseks **ühesugune kvaliteediraamistik ja koolitusstandardid** (nt vaatluslehed rakendustäpsuse hindamiseks).
- ● **Kavandada edasised uuringud**, mis kasutavad kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid meetodeid ning loovad järjepideva teadmistebaasi programmi mõjususe kohta.

Ettepanekud kasutamiseks:

- ● Tagada **eri piirkondades ühesugused juhised ja miinimumstandardid, et vähendada piirkondlikku ebavõrdsust** ja anda võrdne võimalus osaleda kõigile sihtrühma õpilastele. .
 - ● Rahastust kavandades tuleb arvesse võtta, et **kulutõhususe hindamine eeldab usaldusväärset mõju mõõtmist**. Vajaduse korral tuleb eraldada lisaressursse andmete kogumiseks ja analüüsimiseks.
-